

ВИХОВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ПЕДАГОГА

Шановні колеги! Ми з вами зібралися на методичне об'єднання класних керівників і проведемо його у формі круглого столу з елементами тренінгу. Так, як сьогодні, відзначаємо День толерантності, то і тема має назву «Виховання толерантності починається з педагога». Кожен другий вчитель у школі – класний керівник. Це особлива місія. Вчителі - предметники сприймають дітей, перш за все, як учнів з погляду ставлення до свого предмета. Лише класний керівник бачить у дитині особистість у всьому багатстві її зв'язків: з природою, сім'єю, друзями, оточуючими. Ви є не просто організаторами класу, а організаторами дитячого життя. Перед вами стоять дуже важливі і відповідальні завдання. І успіх виховного процесу залежить від взаємин між педагогом і учнем, які повинні будуватися на основі співдружності, гуманізації, співробітництва. Сучасна людина живе в складному світі людських стосунків, і тільки толерантність, дотримання загальнолюдських цінностей може врятувати наш світ від ворожнечі, конфліктів та війн.

А зараз хочеться побачити з яким настроєм ви прийшли на наше зібрання. То ж надаю слово психологу Петрові Володимировичу.

Вправа «Голуб настрою»

Шановні колеги! Перед вами макет голуба. Виберіть, будь ласка пір'ячко, яке відповідає вашому емоційному стану зараз і прикріпіть його до нього.

*Жовтий колір - себе відчуваєте комфортно,
голубий, щось середнє між комфортом та дискомфортом.*

Східна мудрість говорить: «Ім'я – частина твоєї сутності». Що ж означає ваше ім'я? Чи дійсно ви такі в житті? Яким є ваше життєве кредо?

Вправа «Презентація»

Виховати людину передусім означає знати її душу, бачити і відчувати її індивідуальний світ. Я із упевненістю скажу, що серед наших класних керівників

немає людей, які би не могли проявити себе, як творча особистість, бо вчитель – це вже творчість. Ви всі отримали домашнє завдання, а як ви його виконали, ми зараз побачимо.

А “перевірити домашнє завдання” ми зможемо у незвичний спосіб, за допомогою вправи “Муза педагогіки”

Вправа «Муза педагогіки»

У давньогрецькій міфології є дев'ять муз, покровительок мистецтв і наук. Терпсихору – музу танцю – зображували юною дівчинкою із лірою у руках. Талія – муза комедії – дівчинка в легкому одязі з комічною маскою в лівій руці та бубном у правій. Мельпомена – муза трагедії – жінка із пов'язкою на голові, у вінку з виноградного листя, в театральній мантії. Кліо – муза історії. Уранія – муза астрономії. Музи надихають, дають наснагу поетам, художникам, ученим. А муза педагогіки? Яка вона? Які атрибути дасте їй у руки? Шановні колеги ви вдома підготували ці атрибути і зараз складете колаж!

Толерантним потрібно бути завжди. Кожна людина зацікавлена в тому, щоб зберегти своє здоров'я. В соціумі, де особистість постійно перебуває у взаємодії з оточенням, отримуються різні позитивні й негативні емоції. Щоб уберегтися від негативних емоцій, потрібно бути толерантним і незалежно від ситуації, відповідно до норм етикету, відповідати вчинкам і словам оточення.

Хочу запропонувати вам наочний приклад своєрідної дії слова на людину.

Вправа-демонстрація «Вплив слова на людину»

Матеріали: склянка з чистою водою, сіль, перець, грудка землі.

Психолог. Візьмемо склянку води. Уявімо, що це людська душа – чиста, проста, наївна, здатна вбирати в себе все і хороше, і погане.

Сіль – грубі, солоні слова;

Перець – пекучі, образливі слова;

Грудка землі – неувважність, байдужість, ігнорування.

Коли ми це все змішаємо – отримаємо стан людини. Потрібно чимало часу, доки все осяде, забудеться. А варто лише легенько збовтати – і все підніметься на поверхню. А це стреси, неврози.

Обговорення

- *Які почуття у вас виникли під час цієї вправи-демонстрації?*

Висновок. Коли ми з кимось сваримося і кажемо щось неприємне, ми залишаємо в душі людини ось такі сліди. І не має значення, скільки разів ми потім попросимо пробачення. Словесні рани заподіють такий самий біль, як і фізичні. Тому свою терпимість, розуміння ми можемо виявляти по-різному: спокійно, витримано, доброзичливо, тобто толерантно.

- *Усі ви, шановні колеги, маєте великий життєвий досвід. Тож спробуйте назвати ознаки толерантної людини.*

Які ж ознаки толерантної людини?

- Добре співпрацює з іншими на засадах партнерства
- Готова прийняти думку інших
- Поважає гідність людини
- Сприймає іншого таким, яким він є
- Здатна поставити себе на місце іншого
- Поважає право бути іншим
- Визнає різноманітність
- Терпима до чужих думок, вірувань, поведінки
- Відмовляється від домінування й насильства

А зараз розглянемо декілька ситуацій.

Вправа “Щоденні професійні ситуації”

Ситуація 1.

Прекрасний вислів В. Сухомлинського «Серце віддаю дітям» є девізом кожного із нас. І зараз хочеться з'ясувати, якими якостями наділене вчительське

серце, що в кожному дитячу душу закладає іскорку доброти, знань, допомагає піднятися до вершин духовності, досягти певної мети.

Вправа “СЕРЦЕ”

Народна мудрість говорить: «Якщо твої плани розраховані на рік – сій жито, якщо на десятиліття – саджай дерева, а якщо на віки – виховуй дітей». І кожен з вас може з гордістю сказати : « Я – вчитель. Я – любов і відданість.

Я – віра і терпіння.

Я – той, хто шукає і дарує, вбогий і багатий.

Я – радість і справедливість.

Я – той, хто прокладає шлях і художник життя.

Я – страждання і співпереживання.

Я – істина і серце.

Я – захисток дитинства і колиска людства.

Я – совість і шляхетність.

Я – вчитель і учень, вихователь і вихованець.

Я – посмішка майбутнього.

Я - вчитель від Бога.

Адже у кожній дитині – образ Творця. Але Творцю необхідний помічник, який побачить у ній цей образ. Без вихователя дитина людиною не стане, бо виховувати саму себе не зможе.

Притча про Вчителя

Я хочу кожному із вас подарувати молитву для вчителя, на якій зображена веселка. Чому саме веселка, скажу віршем:

Веселка – символ згоди людства з Богом –

Сім кольорів земних в собі вміщає,

І кожен з них риси людини

Своїм цвітінням визначає.

Добро - червоний, радість –жовтий,

Натхнення – колір голубий,

Лиш фіолетовий – журби.

Проте оранжевий мов сонце,

Тепло душі в собі несе,

А синій – строгості, та вміру,

Бо добре – коли в міру все.

Релаксація : повільно заплющте очі. Глибоко вдихніть і видихніть. Уявіть, що невдовзі настане весна, відчуйте її повітря, аромати, згадайте її ніжне небо, на якому мерехтливо тремтить сонце. І це сонце – то ви. Від вас йде безліч промінчиків любові, доброти, тепла. Ваші промінчики падають на землю – і ви бачите, як там виростають чудові квіти, розпускаються листочки, все розцвітає. І попри велич нашої планети, ви спроможні зігріти її всю. Бо ви не одні, вам допомагають ваші діти – сонячні зайчики. Від їхніх ніжних поцілунків радіє все навколо: люди, рослини, тварини. А які щасливі ви, адже вони найцінніше, що у вас є, а їхній сміх – найкраща музика для вас! Погляньте на них, які вони різні: хтось пустує, хтось сміється, хтось допомагає тим, хто в біді. Це все – ваші учні! Не встигнете озирнутися, як вони вже стануть дорослими. І в кожного в серці житиме вже не пустотливий сонячний зайчик, а величезне сонце! Тож продовжуйте світити і зігрівати всіх своїм теплом, особливо своїх учнів – сонячних зайчиків! Подумки посміхніться вашим учням і...розплющуйте очі.